

Durmuşy dynnymjyklar / hekaýalar toplumy – Meşhurlıgyň jähetleri

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar, Sözler
написано kitapcy | 25 января, 2025

Durmuşy dynnymjyklar / hekaýalar toplumy – Meşhurlıgyň
jähetleri MEŞHURLYGYŇ JÄHETLERİ

Togsanynjylaň soňaldysynda gullukdan geldi.

Tüýs: "Ýigrimmiriň dälijesi" diýilýän.

Kelle diýseň sämäp dur.

Hemme zat önde.

Hemme zadam hökman gowulyk bolaýmaly.

Dagy nä?

Oglan çaga üçin türkmençilikde üç san-a derwaýys müşgillik bar:

1.Sünnet;

2.Gulluk;

3.Öýlenmek.

Üç sanam hökmény alada:

1.Iş;

2.Ulag;

3.Jaý.

Çaga, hünär, bilim, jemagat içre abraý, saglyk, beglik, baýlyk, ilderdinäklik we ş.m. ýaly galan hysyrdylaň möhümligi-dälligi bolsa, owal-a nesibäňe, galyberse-de ýerine, ýagdaýyna hemem höwesiňe görä.

Muňa-da, maňlaýyndan, gullugy aman-esen ýeňsä oklap gelen gününiň ylaýyjak ertesi, tutuş oba mälim (göwünjigi küýseýä – belki, goňşy obalara-da aýandyr) çyn meşhurlyk gelip yetişdi.

Teleýaýlymda, serhetçi esgerler hakdaky, takmynan bir sagatlyk gepleşikde ony tutuşlygyna on bäs minut dagy gürletdiler.

Baý-baý-baý-ow, özemmir joşup-joşup gepled-ä-how!

Baý, gelemek gepledı!

Öz ýaňralygyna özgeler-ä özgeler welin, hatda özünüňem haýranjygy hekgeripler galdy.

Özem beýle "şap" bolaýsyny diý!

Magat ýadyna düşýä, şo gepleşigi almaga bir aý mundan ozal, oň gulluk edýän serhet galasyna gelipdiler.

Ýaýlyma ýáyanlaram – ine, şu müddet.

Hasam, ejesi görgüli uçaýjak bolýar. Üýşüp tomaşa kylýarkalar dagy-y-y, özem duýman, ýuwaşjadan öňlügine omzuklap, edil ýöne ekranyň içine girip gidip barýar. Tutuş durky-düýrmegi bilenem göze öwrülip oturyşyna, şo taýda ýetişibildiginden nämedir bir zatlary "saýraýan" esger-bilbiliň hakyky sypatda gapdaljygyn da oturandygam ýadyna düşmeyän ýaly.

Şöhratyň ahramy (jadyly) täsirem hemmä belli – bü-de ekranda öz-özünüň bolan boluşjygyna meýmiräp, içinden-ä göwün guşuny ganat gerdirýär. Daşyndanam kaddymelul, gözjagazyny

süzgekledip otyr.

Kellede-de ýekeje pikir – “Äý, inni hemmeje zat şekelad-laý!”. Şo “şekeladly” pikir ony ertesi gün, obaň günbatar çetindäki garyndaşlarynyň üýşmeleňine barýarka-da terk etmedi. Ýol-yzda gabat gelýän obadaşlarynyňam uly-kiçi hemmesi ony hökman sägindirýä.

“Äý, ýamanammyr bet gürlediň-aý, inim (kösek, ogul, dos, goňsy, kylazgaş, owadaş we ş.m.)” diýilýäne çalymdaş, arkakakdyly sözlemlerem, oň meşhurlykdan meýmiremesiniň hasam eşretini artdyrýa.

Köçede seýregräm bolsa gabatlaşýan deň-duşrak gyzlaň, seslerini çykarman, ýone gözlerini mähirli lowurdadyp deňesinden ötmesi dagy-y-y...

Pah-pah-pah!

Şumatwyr eliň-ä, şo gullukda kän göterilen aptomaty berseler!

Öňünde-de azyndan iki ýarym milýon sany paşisti, tank-paňk, top-sopy bilen dikseler!

Deňesinden ötýän şu “guba gazlaň” şo syrlyja bakyşy üçin, edil ýone ciňnirik ýatyran ýaly pürrelešeň barysyny, birýan ujundan!

“Ta-ta-ta...”.

Mäşäni sypdýrman dikdurma gysyp durşuňa, paýhyn edip, heziller etseň!

Yzyndanam, olary ýene-de bir ýola gaýtadan dikeldip, ýamaşganammyr beýleki ujundan tersligine – bir hatar – elinjek geçirip çyksaň...

Wah-wah-wah...

Şo: “paşis” diýilýän janawerlerem, eýsem-de bolsa, megerem, şuň ýakyn elli-altmyş ýyllykda bu dünýäye injekdigini öňünden aňyp, gorkujyklaryna ırgözinden ýeňlip goýan bolsalar gerek. “Beladan daşrak duran ýagşy” diýen ýaly wehimli aladalar bilen, başlaryna musallat inmesden burun öňünçäsi öz gamlaryny iýip...

-Eý-ý, şuny düýn tilwizirre gördümd-ä-ou!-diýip, birdenkä çep böwründen eşidilen ses, ony bu lezzetden püre-pür, “genosidli” oýlanmasyndan açdy.

Bakdy.

Dokuz ýaşlaryndaky, ýüzi çyr-çyrşak oglanjyk, tigirjigini togtadypdyr-da, oňa barmajygyny çommaldyp dur.

Gör-ä muny! Indi ony obaň burny sümüklisine çenli tanaýa.

Pah-pah!

“Äý, inni hemmeje zat şekelad-laý!”.

Edil şo pille, özünü tanan oglanjygyň ýanynda duran, tos-togalajyk göwreli, gözleri ýanyp duran bezzada dil bitdi. Ol sende ýok, mende, deňelerinden geçibermekçi bolan onuň ýüzüne bihaýalyk bilen jiňkerildi-de, paýys sögüp goýberdi:

-Onna seň ejeňi nemedeyin bolýamy?!

Bü sakga aýak çekdi. Birbada düşünmedi. Özüne diýlen paýys söz aňyna ýetmedi. Haçan-da göz açyp-ýumasý salymda beýnisine baranda bolsa, gazapdyr-kineden ýaňa heýýaty başyndan uçdy.

“Söger ýaly bujagaz sammyga men nämetdim-aý, şumat?!”.

Elbetde, gullukda oň öwrenen zady kän. Yöne, bir zady welin has mäkäm özleşirdi.

Deňiň ýa-da aşak ýanyňdaky degsindimi? – demsalyam säginmän, petigulusyny ber!

Ýogsa mertebäň ýatyşhanaň asty ýuwulýan esgiçe-de bolmaz.

Şoň üçinem, “Öwrenilen endik örklešeňem durmaz” diýleni.

Bu-da edepsiz berebekgeýiň sögünji aňyna ýetenden, birdemem tyýkyramady.

Sag aýagyňy bir silkende, aýagyndaky täzeje, gas-galyň şypbygyny sypdyrды. Hasyr-husur ony eline aldy.

Bezzat bolsa, geň galaýmaly, gaçmakdan geçen, gaýta oň ýüzüne: “Ýeri, ine men! Nämedip bilyäň?” diýyän dek, ýaňsly ciňerilip, mizemän dur.

Muňa-da geregi şo. Garbap onuň golundan penjeledi. Bar güýji bilenem oň agzynyň üstüne beýleki elindäki lokga, agyr şypbygy bilen malçyldadyp goýberdi. Yöne beýdeni bilenem ynjalmaý. Ýüzünüň ugruna wäläp başlan ergeneksizi sypdyrman, ýene-de yzba-yz üç-dört ýola oň agzüsti gonduryp iberdi.

-Meýdiň ýansyn, meýitjigi meýdanda çüýremi-i-i-ş! Ojagazymy nätip otyň-a-a, ganoja-a-a-k-k!!!-diýip, açık derwezäň aňyrsynda tamdyra ot goýberýän, diňe bir bykynlary däl, hatda el-aýagam mylkyldap duran aýal adama meňzeş, ýöne begemot bolaýmagy gaty ähtimal birzat, walalaýlap oň üstüne gaýtdy. Depesinde kesewisini talawladyp, moýmukdyklap ýakynyňa ýetýänçä-de, keçe ýazynyp, birsellem mazaly çay içip, dynjyňy almaga ýetişseň boljak.

Haý! Indi, ýaňy gullukdan gelen, saňsarbaş zaňňary, büçe-büçe “üste topuldyly” aýbygadymlyk bilen elheder aldyryp boljakmy diýsene?!

Oň bar eýmenýäni seržanty bilen serkerdesi. Olaňňam şu mahal golaý-goltumda-ha ýokdugyna ol belet.

Ol: "Hä-ä, asyl, gör nämünçin bi gant onuň gämigi, ondan gaçman duran bolup dur ken!" diýip, üstüne gelýän mähnetligi göwnübır synlap durşuna oýlandy.

Soňam ilki hüjüme geçdi.

Dogrusy onuň diýmekçi bolup, serinde oýlap tapyp, serbe-serläp goýan jümleleri başgady:

"Gelneje, salowmakim! Bi terbiýesizlik eden çagaňza edep sapagyny geçenime aýyplashmaweriň! Men siziň bardygyňzyz görmännirin! Ýogsa, oňa çäre görmek, temmi bermek rugsadyny sizden bidin özbaşyma eýelemän, hökman onuň etmişini ilki siziň merhemetli dykgatyňza ýetirerdim! Şol sebäpdenem men näçe kyn görsem-de, oňa düýpgöter nätanyş bolan meni we özünden uly ýaşlyny sylamazlykda aňladylan gödekliginiň ýaramaz netijeleriniň emele gelşini tejribede beýan etmek arkaly derhal düşündirmäge mejbür boldum! Ýene-de bir öwran meniň bu uslypsyz hereketimi geçirmegiňizi sizden uzur towakga eýleýän!".

Emma, dillenende welin, oň agzyndan düýbünden başga sözler çykdy:

-Nätdirmejek bolsaň war-a, o syçrantgyňa war-a, agzyndan dälde syrtyndan s..çmagy öwrederler bolýamy, war-a? Ýyrtylma war-a, özüňem war-a!

Bu gohuň soňunyň nämä ýazjagy belli däldi. Hernä, o hatynsypat äpet, oň alkymyna dykylmaga ýetişmänkä, howludan oglanjygyňam, şo ägirt zadyňam eýesi çykaýdy. Gädigiň gyrasynda, nämedir bir zady bejermäge dümtünip oturyşyna, bolup geçen wakadan başbitin habarly bolara çemeli. Köçä çykyşyna hemme zady ýerbe-ýer etdi:

-Ýum agzyň-da, ýygna güjügi öye!-diýip pessaýja äheňde suňsurdy. Soňam, mähnede bir gözünü alartdy welin, ol göwresine gelişmez çaltlykda, gözünüň ýaşyny yüzüne çyrşap, henizem wäläp oturan ergeneksizi idirdikledip, dessine gaýyp boldy.

Soňra o eli ýaga bulaşylgy kişi:

-Senem, jigi, hetdiňden aşma! Sögdi. Urduň. Oňardyň. Häzir yzyma gireýin. Onnoň o seň oňa beren "edebiň" "jana" diýene döner. Ýone, heley heley bor. Oň bilen meň barlygymda agyz deňeseň, oňlulyg-a bolmazmyka diýýän. Düşünişdikmi?!

"Bäh! Lybasy harby bolmasa-da, şo, bir zady agzyndan gaçyran dessine ylgap edesiňi tutduryp başladýanlaňky ýal-aý, bü-de!" diýip içinden pikir öwren bu, sesini çykarman baş atdy. Öýün

eýesi ony gazaply nazary bilen birlaý gözden geçirip, yzyna
öwrülensoň, bü-de ýoly bilen boldy.
Durmuşyň ýene bir zadynam berk belläp galdy – meşhurlıgyyň,
şeýle jähetlerem bar ekeni. Satiriki hekáýalar